

«ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΙ ΑΝΤΙΛΑΛΟΙ»

Εβδομαδιαία έκδοση του Ιερού Ναού
Αγίων Αποστόλων Πέτρου & Παύλου Πεύκης
Τηλ. 2108027738, E-mail: agioi.apostoloi@gmail.com
www.agioiapistoloi.gr

ΚΥΡΙΑΚΗ 3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2021. Β' ΛΟΥΚΑ

*Διονυσίου αρεοπαγίτου ιερομάρτυρος,
επισκόπου και πολιούχου Αθηνών.*

*Ρουστικού, Ελευθερίου και Δαμάριδος
μαρτύρων των Αθηναίων.*

έτος 14^ον Τεύχος 623

Κριτήριο πίστεως και έργων η αγάπη

(Γεωργίου Π. Πατρώνου, Ομοτ. Καθηγητού Παν/μίου)

Η ευαγγελική περικοπή, που ακούσαμε σήμερα, προέρχεται από την επί του Όρους Ομιλία του Κυρίου. Στο Ευαγγέλιο του Ματθαίου, όπου στην Ομιλία αυτή συγκεντρώνεται σχεδόν όλο το διδακτικό υλικό του κηρύγματος του Ιησού κατά τη διάρκεια της δημόσιας δράσης του, προβάλλεται το συνολικό πλαίσιο διαμόρφωσης της χριστιανικής ζωής. Εδώ στο Ευαγγέλιο του Λουκά, όπου προβάλλονται τα γεγονότα στην ιστορική τους εξέλιξη, όπως δηλαδή ακριβώς πραγματοποιήθηκαν, έχουμε μια άλλη ενδιαφέρουσα παράδοση.

Ο Λουκάς επιμερίζει την Ομιλία αυτή και κάθε φορά επικεντρώνει την προσοχή των πιστών σ' ένα κεντρικό σημείο. Σήμερα κέντρο αναφοράς είναι η βίωση της αγάπης. Στην αγάπη καταξιώνεται και η πίστη και η

ουσία της χριστιανικής ηθικής. Κριτήριο αληθινότητας είναι η αγάπη. Στους προηγούμενους στίχους του ευαγγελικού Αναγνώσματος η έμφαση ήταν στην αγάπη, ιδιαίτερο προς τους ξένους, τους αλλόφυλους και αλλόθρησκους, προς αυτούς που χαρακτηρίζουμε συνήθως ως εχθρούς μας. Είναι ενδιαφέροντα τα συνθήματα: «αγαπάτε τους εχθρούς υμών», «καλώς ποιείτε τοις μισούσιν υμάς», «ευλο-γείτε τους καταρωμένους υμίν», «προσεύχεσθε υπέρ των επηρεαζόντων υμάς» και «τω τύπτοντί σε επί την σιαγόνα πάρεχε και την άλλην». Ακόμη, εάν κάποιος θελήσει να σου πάρει το ιμάτιο, δώσε του και τον χιτώνα! Μην αρνηθείς να δώσεις κάτι σ' αυτόν που έρχεται κοντά σου ως επαίτης και αυτήν την προσφορά μην την εκμεταλλευθείς μετά.

Αυτό είναι ένα θαυμάσιο πλαίσιο λειτουργίας της χριστιανικής ζωής. Μια διαρκής έκφραση της αγάπης, χωρίς όρια και περιορισμούς. Μια νέα συμπεριφορά και ένα νέο ήθος ζωής, που έρχεται ως ώριμος καρπός της χριστιανικής πίστεως. Η στάση ζωής εδώ διαμορφώνεται έξω από ηθικές επιταγές και κοινωνικές συμβατικότητες. Ούτε πρόκειται για μια ρομαντική θεώρηση της ζωής και των κοινωνικών σχέσεων. Έχουμε, αντίθετα, μια υπέρβαση των προσωπικών δικαιωμάτων, θυσία του ατομικού συμφέροντος και ενσυνείδητη αγνόηση της επιθετικότητας και κακότητας των άλλων. Διαμορφώνουμε μια τάση «μετά λόγου» και ενσυνείδητη. Ασφαλώς και δεν είμαστε αφελείς, βιώνοντας την αγάπη.

Αυτό το πλαίσιο συμπεριφοράς, παίρνει στη σημερινή ευαγγελική περικοπή μια πιο συγκεκριμένη μορφή, βάσει του «χρυσού κανόνα» της χριστιανικής ηθικής δεοντολογίας. Τονίζεται με έμφαση και προτάσσεται κάθε άλλης αρχής το ανεπανάληπτο της χριστιανικής συμπεριφοράς: «καθώς θέλετε ίνα ποιώσιν υμίν οι άνθρωποι, ποιείται αυτοίς ομοίως». Ασφαλώς εδώ δεν έχουμε κάποιον θεωρητικό κανόνα, ή ηθικιστικό αξίωμα, μιας γενικής ηθικής αντίληψης. Πρόκειται για στάση ζωής και ήθος πνευματικής εμπειρίας. Γι' αυτό και προτάσσεται της όλης περικοπής. Πώς, όμως, αναλύεται αυτό το αξίωμα του «χρυσού κανόνα» στην καθημερινή ζωή; Σχέση ηθικής καθαρότητας και αγάπης. Θα περιμέναμε, εύλογα, η Εκκλησία να επιλέξει ως αποστολικό Ανάγνωσμα για σήμερα τον «ύμνο της αγάπης» από την Α' προς Κορινθίους επιστολή του αποστόλου Παύλου. Εκείνο το περίφημο κείμενο, που όμοιο δεν υπάρχει στην παγκόσμια φιλολογία και που όχι μόνο εκθειάζει υπέρμετρα την αγάπη αλλά και της δίνει απόλυτο κύρος και αξία έναντι κάθε άλλης αξίας και αρετής. Θα ήταν, όμως, η επιλογή αυτή ένα είδος ταυτολογίας.

Γι' αυτό και επιλέγεται ένα κείμενο από την Β' προς Κορινθίους που αναφέρεται στην ηθική καθαρότητα του ανθρώπου. Φαίνεται πως υπάρχει άμεση και λειτουργική σχέση μεταξύ αγνότητας και αγάπης. Όποιος δεν είναι αγνός και καθαρός δεν μπορεί να αγαπήσει αληθινά. Η αγάπη αναπτύσσεται και ανθοφορεί σε αγνούς και καθάριους λειμώνες. Ο σαρκικός βούρκος πνίγει και νεκρώνει την αγάπη. Ακούσαμε στο αποστολικό Ανάγνωσμα, ότι ο άνθρωπος και το ανθρώπινο σώμα είναι «ναός Θεού». Και ότι για να έχουμε «αγιωσύνην εν φόβω Θεού» ανάγκη είναι όπως «καθαρίσωμεν εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος». Δεν υπάρχει «μολυσμός» μόνο στη σάρκα, υπάρχει και στο πνεύμα. Η διαφθορά και η αμαρτία είναι καθολική, στο σώμα, στο μυαλό και στην ψυχή του ανθρώπου. Δεν μπορεί κάποιος να πει «είμαι βρώμικος στο σώμα, μα καθαρός στην ψυχή», ή «έχω σαρκικές αδυναμίες αλλά αγαπώ τους ανθρώπους». Αυτό θα δήλωνε μάλλον διαστροφή.

Στο κείμενο της επιστολής του αποστόλου Παύλου, πριν από την ευαγγελική περικοπή, γίνεται αναφορά στους ανθρώπους χωρίς Θεό και χωρίς Χριστό. Ομιλεί για τους ανθρώπους και τον κόσμο των ειδώλων, για τους ανθρώπους που λατρεύουν τον Βελίαρ, δηλαδή εκείνους που έχουν ως λατρεία τη σάρκα, το σώμα και τις σαρκικές επιθυμίες. Σ' αυτό τον κόσμο δεν υπάρχει ουσιαστική αγάπη. Οι άνθρωποι της σάρκας ζουν εκεί με υποκατάστατα της αγάπης. Είδωλα για μας σήμερα είναι οι άνθρωποι της εξουσίας, του χρήματος, της βρώμικης και σαρκικής ηδονής.

Η κάθαρση «από παντός μολυσμού σαρκός», αλλά και η καθαρότητα και αγνότητα του πνεύματος και της ψυχής μας, είναι βασική προϋπόθεση της κοινωνίας με τον Θεό. Η «αγιωσύνη», που τονίζει το αποστολικό Ανάγνωσμα, είναι μια σύνθετη έννοια, που αγκαλιάζει το σώμα και την ψυχή μας. Στον κόσμο των ειδώλων, παλαιών και σύγχρονων, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί η καθαρότητα, η αγιότητα και η βίωση της αγάπης. Αυτά είναι εμπειρίες ζωής μέσα στον χώρο της Εκκλησίας, στον κόσμο του λαού του Θεού. Γι' αυτό το ιερό κείμενο αναφέρει με έμφαση την αναγκαιότητα της καθαρότητας και της αγιότητας και τη βίωση της αγάπης μεταξύ των μελών της Εκκλησίας, ώστε ο Θεός να αναπαύεται στην κοινωνία μαζί τους· «ενοικήσω εν αυτοίς και εμπεριπατήσω, και έσομαι αυτών Θεός και αυτοί έσονταί μοι λαός».

Είμαστε «ναός» ενός «ζώντος Θεού». Και όπως καλλωπίζουμε έναν ναό και τον περιποιούμαστε με απέραντο σεβασμό, έτσι αξίζει να

«καθαρίσωμεν εαυτούς από παντός μολυσμού σαρκός και πνεύματος», διότι είμαστε κι εμείς κατοικητήριο του Θεού. Σ' αυτό τον άγιο χώρο βιώνεται η αγάπη και κοινωνούμε με την αγάπη, αφού «ο Θεός αγάπη εστίν».

Η συμπερασματική κατάληξη των δύο ιερών Αναγνωσμάτων είναι τελικά η βίωση της αγάπης. Όχι ασφαλώς μιας αγάπης απογυμνωμένης από κάθε αρετή, μιας ορμέμφυτης και βιολογικής αγάπης, αλλά συνειδητής και χαρισματικής, που ξεπερνάει και τα όρια του εαυτού μας και του κόσμου μας. Μια αγάπη ανιδιοτελής, με διάθεση προσφοράς και θυσίας, που ακολουθεί τα ίχνη του Χριστού. Αυτή η αγάπη είναι χάρις και δωρεά του άγιου Πνεύματος και είναι έκφραση αγιοπνευματικής ζωής και βιοτής. Καθώς δε ο ευαγγελιστής Λουκάς θεωρεί τον κάθε πιστό να είναι και μαθητής του Ιησού Χριστού, διευρύνοντας την έννοια της μαθητείας πέρα από τους Δώδεκα, η χαρισματικότητα και η λειτουργία της αποστολικότητας αγγίζει τελικά όλους μας. Όλοι μας καλούμαστε να διακονούμε την Εκκλησία που σημαίνει να διακονούμε αυτή την ίδια την αγάπη. Η ενότητα θεολογίας και πνευματικό-τητας, αγιότητας και ζωής, που θέσαμε στην αρχή ως ζητούμενο από την ανάγνωση των ιερών κειμένων της ημέρας είναι δυνατό τελικά να πραγματοποιηθεί στη βίωση της αγάπης.

Η αγάπη και κατ' επέκταση η διακονία, δεν είναι μια απλή αρετή. Είναι η αρετή των αρετών, η «μείζονα των αρετών», κατά την έκφραση του αποστόλου Παύλου. Σ' αυτή την αρετή και την εμπειρία καταξιώνεται η θρησκεία και η Εκκλησία, δηλαδή η αποκάλυψη, η προφητεία και η αποστολικότητα. Ο ίδιος ο Κύριος, απαντώντας στην ερώτηση των Φαρισαίων περί της σπουδαιότερης εντολής και αρετής, απάντησε: «Αγαπήσεις κύριον τον Θεόν σου εν όλη τη καρδία σου και εν όλη τη ψυχή σου... και αγαπήσεις τον πλησίον σου ως σεαυτόν. Εν ταύταις ταις δυσίν εντολαίς όλος ο νόμος κρέμαται και οι προφήται». Η οδός της αγάπης είναι η οδός της ορθής θρησκευτικότητας. Η εμπειρία της αγάπης είναι η βίωση της Αγιότητας. Όλα τα άλλα είναι παρεπόμενα. Στην αγάπη καταξιώνεται η διακονία της Εκκλησίας. Εκτός της αγάπης δεν υπάρχει αποστολική συνέχεια. Υπάρχουμε στη ζωή γιατί λειτουργεί η αγάπη. Υπάρχουμε στην πίστη γιατί η Εκκλησία διακονεί την αγάπη και τον κόσμο.